

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010614
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123010614.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.02.2024, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin týrania blízkej alebo zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 22.11.2023, sp. zn. 31Nt/8/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 22.11.2023, sp. zn. 31Nt/8/2023 súd podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6T/54/2017 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5To/27/2018. Proti tomuto uzneseniu riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa prostredníctvom obhajcu elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom dňa 16.02.2024. Namietal, že súd v rámci vykonaného dokazovania odmietol jeho návrh na výsluch svedkov C. B., D. B., E. B., B. B. a F. B., nakoľko títo boli vypočutí v pôvodnom konaní. V rámci svojej výpovede významne poukázal na skutočnosť, že syn E. teraz ľutuje, že vypovedal tak ako ho naviedla matka a nahučala do hlavy. Rovnako poukázal aj na svedkyňu D. B., ktorá bola podľa jeho tvrdenia zmanipulovaná. Tieto vyjadrenia, spoločne s jeho návrhmi na doplnenie dokazovania, vyhodnotil súd tak, že je krajne nepravdepodobné, aby všetci svedkovia boli zmanipulovaní poškodenou. Vo vzťahu k navrhovanému svedkovi, synovi E. B. súd uzavrel, že je skôr pravdepodobné, že syn si mal s odstupom času uvedomiť dôsledky pre otca, ktorý skončil vo väzení. Syn sa mu priznal, že bol poškodenou navedený na inú výpoveď a je mu to ľúto. Ide o svedka, ktorý môže byť novou skutočnosťou, resp. dôkazom, ktorý síce v pôvodnom konaní vykonaný bol, avšak s novým obsahom. Podľa jeho presvedčenia bola výpoveď svedka E. B. zmanipulovaná v pôvodnom trestnom konaní a dôvodné podozrenie u ostatných navrhovaných svedkov pretrváva. V danom prípade nebolo vykonané dokazovanie v zmysle základnej zásady trestného práva, naopak nedošlo k zisteniu skutkového stavu, resp. jeho prevereniu v zmysle jeho návrhov. Súd taktiež nesprávne vyhodnotil jeho výpoveď o tom, že malo byť jeho synovi ľúto čo sa stalo. Pravdou je, že uviedol, že jeho syn ľutuje, že vypovedal ako ho matka naviedla a nahučala do hlavy. Vzhľadom na uvedené okolnosti možno uzavrieť, že okresný súd nevykonal všetko dokazovanie, ktoré by mohlo viesť k reálnemu a objektívnemu zisteniu existencie dôvodov na obnovu konania. S poukazom na uvedené navrhol, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Sťažnostný súd na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti odsúdeným podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Prvostupňový súd sťažnosťou napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že odsúdený v návrhu na povolenie obnovy konania, vrátane svojho výsluchu na verejnom zasadnutí uvádza viac-menej vecné argumenty ako súčasť jeho obrany, namietajúce, podľa jeho názoru, nesprávne skutkové a právne závery súdov, ich hodnotenie dôkazov, pravdivosť svedeckých výpovedí a ich hodnovernosť, ako aj pravdivosť znaleckých posudkov vykonaných v pôvodnom konaní. Pokiaľ mal za to, že znalecké posudky sú nepravdivé a svedecké výpovede krivé a zmanipulované, mal možnosť tieto skutočnosti namietat už v pôvodnom konaní, čo v podstate aj namietal, pričom konajúce súdy dôkaznú situáciu posúdili a vyhodnotili tak, že mu vina pre skutok, pre ktorý bol obžalovaný, preukázaná bola a bol uznaný vinným na základe vzájomného hodnotenia všetkých dôkazov v pôvodnom konaní vykonaných. Za istých okolností môže byť novou skutočnosťou, resp. dôkazom aj neskoršia výpoveď tej istej osoby, svedka, ktorý už bol vykonaný, ale s novým obsahom, ak by napr. svedok v podstatných bodoch zmenil výpoveď, pričom sa musia hodnotiť súčasne dôvody, pre ktoré výpoveď zmenil. V rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania nevysvitli žiadne také informácie, ktoré by viedli k dôvodnému podozreniu, že svedkovia vypočutí v pôvodnom konaní vypovedali krivo, nepravdivo a ich výpovede boli zmanipulované. Všetci svedkovia, ktorých výpovede odsúdený v návrhu na povolenie obnovy konania napáda, boli riadne vypočutí v pôvodnom konaní, za prítomnosti odsúdeného a jeho obhajcu, na súde pod prísahou a po zákonom poučení, uvedomujúc si následky krivej výpovede v podobe hroziaceho trestného stíhania. Ani jeden zo svedkov sa dodatočne nijakým spôsobom neprihlásil, že vtedy klamal a odsúdeného krivo obvinil. Aj keď odsúdený vo svojej výpovedi uviedol, že syn E. teraz ľutuje, že vypovedal tak, ako ho matka naviedla a nahučala mu do hlavy, poukazuje na to, že svedok vypovedal zhodne na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní a až na niektoré rozpory vypovedal zhodne. Je krajne nepravdepodobné, aby všetci svedkovia boli zmanipulovaní poškodenou, resp. aby táto dokázala presvedčiť 4 svedkov vrátane svedkyne B., ktorá nie je jej rodinou, aby opakovane, po poučení o následkoch krivej výpovede vypovedali krivo a to pod prísahou a riskovali hrozbu trestného stíhania. Novou skutočnosťou, ktorá mala byť súdu skôr neznáma, je skutočnosť, že poškodená C. B. mala mať mimomanželský pomer so susedom E. G.. Túto skutočnosť potvrdili vo výpovediach aj svedkovia H. B. a I. B.. Vo svojich výpovediach tiež vychádzajú predovšetkým skôr z klebiet a rečí po dedine, ako z reálne nimi videných skutočností. Z uvedeného vyplýva, že aj vzhľadom na uvedené, nebolo nepochybne preukázané, že poškodená mala intímny, blízky vzťah s osobou E. G., keďže svedkovia vychádzajú z jednorazovej udalosti, keď videli poškodenú ísť od E. G. a zo svojich subjektívnych dohadov a podozrení. Poškodená bola v pôvodnom konaní aj znalecky vyšetrená a prepočúvaná opakovane a súdy, tak okresný, ako aj krajský, konštatovali dostatočnú vierohodnosť jej výpovede vo vzťahu k tomu, aby mohli pri rozhodovaní o vine z tejto výpovede vychádzať, pričom táto výpoveď bola logicky podporovaná výpoveďami ostatných svedkov. Rovnako výpoveď odsúdeného, že všetci svedčili krivo s motívom pripraviť ho o dom, nie je ničím podložená a nebola preukázaná ani len verzia odsúdeného, ktorý sa cíti byť ukrižovaný výsledkom trestného konania.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Úvodom považuje sťažnostný súd za potrebné uviesť, že obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorého zmyslom je odstránenie nedostatkov skutkových zistení alebo vo výroku o treste, ku ktorým došlo len pre to, že v pôvodnom konaní neboli známe podstatné skutočnosti a dôkazy, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Mimoriadnym opravným prostriedkom je možné zrušiť právoplatné rozhodnutie vo veci len vtedy, pokiaľ sú na to splnené zákonné podmienky, pričom súd nie je oprávnený preskúmať správnosť rozhodnutia. Predpokladom obnovy konania je existencia skutočností a dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia a tieto sú tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia.

Dôvodom obnovy konania podľa § 394 Tr. poriadku nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť

rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s právnymi názormi takejto osoby (1ÚS/50/04) alebo hodnotením dôkazu (4ÚS/252/04).

V intenciách už uvedeného krajský súd konštatuje, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania sťažnostnému súdu, ale ani súdu prvého stupňa neprislúcha opätovne posudzovať náležité zistenie skutkového stavu veci a to ani spôsob akým boli hodnotené dôkazy, ktoré už v pôvodnom konaní boli známe, preto sa sťažnostný súd obmedzil len na dôkazy, ktoré by bolo možné považovať za nové, súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi súdu skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a treste.

Odsúdený vo svojom písomnom návrhu na povolenie obnovy konania neuviedol žiadne skutočnosti, keď konštatoval, že žiada okresný súd o obnovu konania a žiada o pridelenie advokáta, nakoľko nemá finančné prostriedky. Odsúdený svoj návrh doplnil podaním doručeným súdu prvého stupňa prostredníctvom obhajcu dňa 22.08.2023 elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom. V doplnení dôvodov na obnovu konania uviedol ako nové dôkazy krivé a nepravdivé svedectvo poškodenej C. B., ktorá krivo svedčila z dôvodu, že mala v tom čase intímny pomer so susedom E. G., krivé svedectvo svedkov E., B. a F. B., nepravdivý posudok znalkyne MUDr. Fabišíkovej z dôvodu, že táto je osoba, ktorá v minulosti požívala nadmerne alkoholické nápoje a pochádza z Lipan, navrhol pripojiť spis Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/9/2022 a ako motív krivej výpovede svedkov uviedol záujem o jeho rodinný dom v J. B. č. XX.

Vo vzťahu k uvedenému sťažnostný súd udáva, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nepreskúmajú súdy nanovo vinu obžalovaného, ani nanovo nepreskúmajú a nevyhodnocujú dôkazy, ktoré už raz boli vykonané a zhodnotené v pôvodnom konaní a obmedzujú sa len na skúmanie, či v konkrétnej veci boli alebo neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. poriadku.

Po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia, ako aj obsahu predloženého spisu, krajský súd konštatuje, že považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne a zákonné a stotožňuje sa s názorom, že odsúdený A. B. v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6T/54/2017, neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by sami osebe, alebo spolu so skutočnosťami a dôkazmi súdu skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Krajský súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že za takýto dôkaz nebolo možné považovať návrh na opätovné vypočutie svedkov a to svedkyne poškodenej C. B., svedkov E., B. a F. B., ktorí už v pôvodnom konaní boli vypočutí a to za účelom, či títo nechcú zmeniť svoju výpoveď. Zároveň zo žiadnej skutočnosti nevyplýva, aby posudok znalkyne MUDr. Fabišíkovej podaný v pôvodnej trestnej veci bol nepravdivý, pričom uvedený znalecký posudok a výpovede svedkyne poškodenej C. B. a svedkov E., B. a F. B. sú v súlade s ostatnými vykonanými dôkazmi v pôvodnej trestnej veci a to znaleckým posudkom znalkyne PhDr. Kataríny Petrovej z odvetvia psychológie, ako aj listinnými dôkazmi. Krajský súd sa tak sústredil na skutočnosť, či dôkazom odôvodňujúcim povolenie obnovy konania by mohli byť výpovede svedkov H. B. a I. B., ktorí mali uviesť, že svedkyňa poškodená mala mať pomer so susedom E. G. už od roku 2016, pričom dospel k záveru, že skutočnosti vyplývajúce z výpovedí svedkov H. B. a I. B. v kontexte dôkazov vykonaných v pôvodnom trestnom konaní nie sú dôkazmi, ktoré by mohli samé osebe, alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom, na ktoré by bol pôvodne uložený trest v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, alebo uložený trest by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. K uvedenému krajský súd dodáva, že v pôvodnom trestnom konaní bolo vykonané dokazovanie tak výsluchom svedkyne poškodenej, výsluchom svedkov, znaleckým dokazovaním, ako aj listinnými dôkazmi, pričom na základe takto vykonaného dokazovania konajúce súdy dospeli k skutkovým záverom, tak ako boli prezentované v pôvodnom trestnom konaní, pričom je potrebné poukázať aj na odsúdenie odsúdeného Smreka v trestnej veci Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1T/9/2002, z čoho je zrejmé, že konanie, za ktoré bol odsúdený aj v trestnej veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/54/2017 mu nie je cudzie.

Z uvedených dôvodov krajský súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne a zákonné, a preto sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.